

Luật và chính sách công

MPP5-L1

Mục đích môn học

- Sau môn học **Nhập môn chính sách công** => chính sách tốt cần được thể hiện dưới hình thức pháp lý phù hợp => dịch chính sách thành luật => tổ chức thực hiện chính sách thông qua thực hiện luật.
  - => **Quan tâm thứ nhất: Luật pháp có vai trò gì trong thể chế hóa, thực hiện chính sách công?**
- Ngược lại: các quy trình pháp luật cần được thiết kế như thế nào để giúp hình thành các chính sách công tốt, công bằng, tránh được các chính sách tùy tiện, thiên vị, duy ý chí.
  - => **Quan tâm thứ hai: Luật pháp cần được thiết kế như thế nào để đảm bảo cho sự ra đời của các chính sách công tốt?**

Mục tiêu cụ thể

1. Hiểu biết về hệ thống pháp luật, các phương pháp nghiên cứu hệ thống pháp luật
2. Vai trò của pháp luật đối với phát triển
3. Nhận biết quy trình lập pháp, thực hiện pháp luật, đảm bảo công lý
4. Phát triển các quan niệm, phương pháp, kỹ năng cần thiết để đánh giá chất lượng pháp luật trong một số lĩnh vực chính sách công cụ thể được lựa chọn:
  - Pháp luật về sở hữu
  - Tự do kinh tế, Tự do cạnh tranh
  - Giải quyết tranh chấp, đảm bảo công lý
  - Các lĩnh vực cụ thể khác thông qua học nhóm

12/11/2012

MPP5-L1

2

Kế hoạch học tập

<p>27/11</p> <ul style="list-style-type: none"> - Giới thiệu môn học - Đọc: Peerenboon 	<p>29/11</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tổng quan về pháp luật - Lập nhóm (≤ 5 người) - TH1: <i>Việc hiểu, việc hỷ</i> 	<p>04/12</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pháp luật và phát triển - Đọc: Seidman 1-4, Pistor and Wellons 	<p>06/12</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tổng quan về Luật hiến pháp - Đọc: HP 1946, 1959, 1980, 1992 (2001), dự thảo HP sửa đổi 2013 - Weingast 2008
<p>11/12</p> <ul style="list-style-type: none"> - Quy trình lập pháp - Đọc: Seidman 5-8 	<p>13/12</p> <ul style="list-style-type: none"> - Đánh giá chất lượng văn bản pháp luật - Đọc: Seidman 5-8, OECD 2007 - Luật BHVBPL 2008 	<p>18/12</p> <ul style="list-style-type: none"> - Luật tài sản (1): Luật đất đai - Đọc: T.T. Thu 2010 - TH2: <i>Phú Mỹ Hưng</i> 	<p>20/12</p> <ul style="list-style-type: none"> - Luật tài sản (2): Thực hiện quyền CSH tại DNNN - Đọc: OECD 2005 - TH3: <i>Vinashin</i>
<p>27/12</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Pháp luật hợp đồng</i> - <i>Thảo luận: Khung khổ pháp luật cho PPP</i> - <i>VCCI 2010</i> 	<p>03/01/2013</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Pháp luật cạnh tranh</i> - TH4: <i>Vinapco</i> - <i>Chiều 03/01/2013 xem phim: Conspirator</i> 	<p>08/01/2013</p> <ul style="list-style-type: none"> - Giải quyết tranh chấp - Đọc: VDR 2010 Ch5 - TH5: <i>Vedan</i> 	<p>10/01/2013</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tiệm cận công lý: Hệ thống tòa án ở VN - Đọc: Ginsburg 2010 - TH6: <i>Bà Ba Sương</i>

12/11/2012

MPP5-L1

3

Làm việc nhóm

<p>Tuần 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Xác định lĩnh vực pháp luật cần đánh giá: 05 SV x 12 nhóm - Lập dàn ý Báo cáo đánh giá thực trạng pháp luật trong lĩnh vực đã chọn 	<p>Tuần 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Tập hợp và hệ thống hóa hệ thống văn bản pháp luật liên quan - Lựa chọn những VBPL đã có ảnh hưởng tích cực đến ngành <p><i>-04/12: Đăng ký đề tài nhóm</i></p>	<p>Tuần 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Tập hợp những văn bản đang cần chỉnh sửa, hạn chế phát triển của ngành - Tập hợp các dự kiến văn bản pháp luật đang được soạn mới <p><i>- 11/12: Đề cương sơ bộ</i></p>
<p>Tuần 4:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Thảo luận về thứ tự ưu tiên - Lựa chọn một dự thảo luật cần đánh giá - Thảo luận tiêu chí đánh giá - Tiến hành đánh giá <p><i>-27/12: Vấn đề pháp luật, tiêu chí đánh giá</i></p>	<p>Tuần 5:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Thảo luận những thuận lợi, khó khăn trong phát triển lĩnh vực luật đã chọn - Bước đầu soạn bản Báo cáo đánh giá thực trạng pháp luật 	<p>Tuần 6:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Soạn thảo báo cáo - Chuẩn bị bài thuyết trình - 21/01/2012: Nhóm 1-6 - 22/01/2012: Nhóm 7-12 <p>- 05/02/2012: Nộp báo cáo nhóm</p>

12/11/2012

MPP5-L1

4

Từ gợi ý (MPP3)

- Quy trình ban hành văn bản pháp quy ở địa phương
- Pháp luật liên quan tới quản lý dịch vụ công ích ở địa phương (nước sinh hoạt, rác, công viên, phương tiện công cộng)
- Pháp luật liên quan tới quản lý nhà nước về y tế, giáo dục, văn hóa, xã hội, phát triển kinh tế địa phương, quản lý đất đai
- Pháp luật liên quan đến tài chính, ngân hàng, chứng khoán, định giá tín nhiệm, bảo vệ nhà đầu tư
- Pháp luật liên quan đến tự chủ đại học, khả năng nghiên cứu KH-CN, năng lực cạnh tranh của đại học VN
- Đánh giá pháp luật liên quan đến khu vực DNNN (quản lý vốn, tài chính DN, chế độ hạch toán, báo cáo, quản lý nhân sự DN)

12/11/2012

MPP5-L1

5

Đến chọn nhóm (MPP3)

1. Đánh giá thực trạng pháp luật đối với lĩnh vực quản lý cán bộ, công chức
2. Đánh giá pháp luật về phát triển nhà ở xã hội trên địa bàn TP HCM
3. Đánh giá thực trạng pháp luật về giáo dục mầm non
4. Đánh giá thực trạng pháp luật về quản lý đất nghĩa trang, nghĩa địa (đất chuyên dùng)
5. Đánh giá thực trạng pháp luật về đăng ký đầu tư các dự án trong khu công nghiệp, khu kinh tế
6. Đánh giá bất cập trong pháp luật về quản cáo và thực tiễn tổ chức thực hiện
7. Đánh giá pháp luật về quyền tác giả đối với chương trình máy tính và sưu tập dữ liệu

12/11/2012

MPP5-L1

6

Nhóm MPP3

8. Những tác động ngược chiều của văn bản QPPL đối với tiến trình tự chủ hóa đại học ở VN
9. Đánh giá pháp luật về tài chính vi mô
10. Bất cân xứng thông tin: Đánh giá pháp luật và thực thi pháp luật qua hoạt động quản lý nhà nước của Ủy ban chứng khoán
11. Đánh giá pháp luật bảo vệ nhà đầu tư (cổ đông thiểu số) trên thị trường chứng khoán
12. Đánh giá thực trạng pháp luật trong quản lý thị trường ngoại hối ở VN
13. Đánh giá thực trạng pháp luật kiểm soát chuyển giá

12/11/2012

MPP5-L1

7

MPP4 – Nhóm 1-7

1. Đánh giá pháp luật về phòng chống rửa tiền ở Việt Nam
2. Điều tiết thị trường ngoại tệ “phi chính thức” ở Việt Nam
4. Đánh giá pháp luật bảo vệ cổ đông thiểu số về khả năng tiếp cận thông tin trên thị trường chứng khoán Việt Nam
5. Luật đấu thầu trong đầu tư công ngành xây dựng công trình
6. Pháp luật về hợp tác công-tư PPP
7. Đánh giá pháp luật về ưu đãi cho khu phi thuế quan thuộc khu kinh tế cửa khẩu

12/11/2012

MPP5-L1

8

MPP4 Nhóm 8-13

7. Đánh giá pháp luật về đình công ở Việt Nam
8. Đánh giá và đề xuất pháp luật về hội ở Việt Nam
9. Pháp luật điều chỉnh trách nhiệm nghề nghiệp của bác sĩ đối với bệnh nhân
10. Đề xuất ban hành Luật về cái chết nhân đạo tại Việt Nam
11. Đánh giá pháp luật về giải quyết tranh chấp trong lĩnh vực môi trường
12. Đánh giá pháp luật điều chỉnh về giá đất, thu hồi đất, bồi thường, hỗ trợ, tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất tại BR-VT
13. Đánh giá pháp luật về chuyển đổi mục đích sử dụng đất nông nghiệp tại TPHCM

12/11/2012

MPP5-L1

9

Gợi ý đề tài - 2

- **Pháp luật sở hữu:**
  - Chính sách đối với đất nông nghiệp => Vấn đề thu hồi đất của nông dân => Bồi thường, giải tỏa, khiếu nại tố cáo => Thảo luận LĐĐ/BLDS sửa đổi
  - Sở hữu chung/riêng trong các chung cư/tình trạng sở hữu trong các dự án BĐS
  - Chênh lệch địa tô, chính sách bồi thường đối với nhà mặt tiền (mặt phố)
- **Pháp luật quản lý đầu tư công**
  - Pháp luật kiểm soát đầu tư công
  - Thực thi pháp luật đấu thầu trong mua sắm công cộng
  - Vai trò của Quốc hội, Luật Ngân sách trong kiểm soát đầu tư công
  - Pháp luật quản lý nợ công, vấn đề vay nợ nước ngoài
- **Pháp luật quản lý tập đoàn kinh tế nhà nước**
  - Quản lý vốn nhà nước tại các tập đoàn kinh tế NN
  - Chế độ pháp lý đối với các tập đoàn kinh tế nhà nước, quản trị DNNN

12/11/2012

MPP5-L1

10

Gợi ý đề tài - 3

- **Cải cách hành chính**
  - Chính quyền minh bạch và quyền tiếp cận thông tin của người dân
  - Pháp luật xử lý vi phạm hành chính: Thảo luận thẩm quyền của công an, thuế quan trong phát hiện và quyết định xử phạt =>(xe chính chủ)
- **Sửa đổi hiến pháp => Tham gia góp ý cho Dự thảo HP 1992 sửa đổi**
  - Nghiên cứu so sánh: Ai kiểm soát Quốc hội? Ai kiểm soát CP, Tòa án?
  - Nghiên cứu so sánh: Các quyền tự do của người dân
- **Điều tiết cạnh tranh – An sinh xã hội**
  - Điều tiết thị trường nhập khẩu xăng dầu
  - Pháp luật an toàn thực phẩm
  - Pháp luật bảo vệ người tiêu dùng
  - Pháp luật về trách nhiệm xã hội của doanh nghiệp
  - Pháp luật đình công và giải quyết tranh chấp lao động
- **Gợi ý khác từ chương trình làm luật của Quốc hội**

12/11/2012

MPP5-L1

11

Văn bản pháp luật cần cho môn học

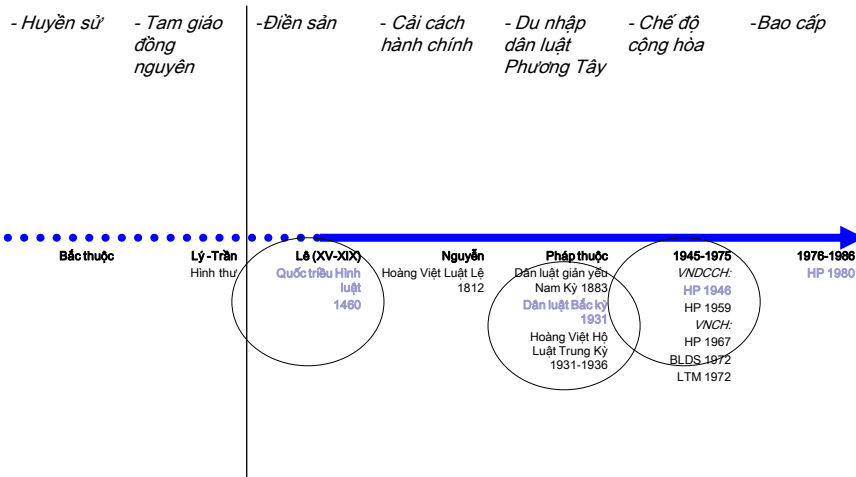
- **Bắt buộc:**
  - HP 1946, 1959, 1980, 1992 (2001) => dự thảo sửa đổi
  - LĐĐ 2003, LDN 2005, BLDS 2005, LCT 2004 => dự thảo sửa đổi
  - Luật ban hành văn bản QPPL 2008
- **VBPL chuyên ngành phục vụ Báo cáo của nhóm**
- **Đọc thêm để nghiên cứu, so sánh**
  - **Sử liệu:**
    - Quốc triều hình luật (thời Hồng Đức: 1470-1497)
    - Dân luật Bắc kỳ 1931 (du nhập dân luật Pháp)
  - **Nước ngoài, Quốc tế**
    - Luật Vật quyền CHND Trung Hoa 2007 (để so sánh với LĐĐ 2003 và BLDS 2005)
    - Các hướng dẫn của OECD 2005, 2007 về đánh giá chất lượng văn bản pháp luật, về cải thiện quản trị doanh nghiệp nhà nước

12/11/2012

MPP5-L1

12

Tổng quan về lịch sử pháp luật Việt Nam

12/11/2012

MPP5-L1

13

Pháp luật và quá trình đổi mới ở Việt Nam

- Đổi mới*
- Thử nghiệm phi tập trung hóa quyền tài sản (đất đai, DNNN)*
- Cải cách thành lập DN, tự do kinh doanh*
- Trú bị gia nhập WTO, nhất thể hóa hệ thống pháp luật*
- Đổi mới đáng kể hệ thống pháp luật tạo dựng thị trường*
- Phân quyền nhanh cho thị trường và địa phương*
- Dự báo: Xây dựng nhà nước hiệu năng và xã hội dân sự có khả năng giám sát Chính quyền*

